

Information till vårdnadshavare – svenska som andraspråk

Svenska som andraspråk – ett eget ämne

I grundskolan och anpassade grundskolan finns två svenskämnen: svenska och svenska som andraspråk. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan. Elever läser antingen svenska eller svenska som andraspråk. Undervisningstiden är densamma i båda ämnena, och båda ämnena leder till att elever utvecklar starka kunskaper i svenska.

Betyg

Ett betyg i svenska som andraspråk är lika mycket värt som ett betyg i svenska. Det ger samma möjligheter att söka till gymnasieskolans olika program. Svenska som andraspråk är också ett eget ämne i gymnasieskolan.

Vilka elever får undervisning i svenska som andraspråk?

Enligt skolförordningens ska elever få undervisning i svenska som andraspråk om de har behov av andraspråksdidaktik.

Det är rektor som fattar beslut om en elev ska läsa svenska som andraspråk (Skolförordningen 5 kap. 14 §).

Varför är svenska som andraspråk viktigt för mitt barn?

Att kunna flera språk är en stor tillgång. Flerspråkiga barn använder sina språk i olika situationer och med olika personer. De kan ha starka språkliga resurser, men behöver ibland mer tid för att utveckla just svenskan, särskilt det språk som används i skolans ämnen. Även barn som talar flytande svenska kan behöva läsa svenska som andraspråk, eftersom ämnet är anpassat för elever som fortsätter att utveckla sitt svenska språk samtidigt som de lär sig skolans ämnen.

För att klara skolarbetet behöver elever kunna använda svenska i många olika sammanhang, både i samtal, i texter och i olika ämnen. Det vardagliga språket lär sig många barn snabbt. Däremot tar det längre tid att utveckla det språk som krävs för att förstå undervisning, texter och ämnesinnehåll i skolan. Undervisningen i svenska som andraspråk är utformad för att stödja denna utveckling.

Skillnader mellan ämnena svenska och svenska som andraspråk

En viktig skillnad mellan kursplanen i svenska och svenska som andraspråk är att undervisningen i svenska som andraspråk tar hänsyn till att eleven håller på att utveckla sitt svenska språk. Eleverna får många möjligheter att tala, läsa och skriva, även om språket ännu inte är helt korrekt. Språkliga fel ses som naturliga steg i lärandet, inte som brister. Ibland kan elever uttrycka tankar som ligger på en högre nivå än deras språkliga förmåga på svenska. Läraren tar hänsyn till detta vid bedömning och betygssättning.

Nationella prov

Elever som läser svenska och svenska som andraspråk genomför samma nationella prov i åk 3, 6 och 9. Kravnivån är lika hög, men bedömningen är anpassad efter ämnets syfte och elevens språkliga förutsättningar. För elever som har behov av svenska som andraspråk kan detta ge bättre möjligheter att visa sina kunskaper.

Hur organiseras undervisningen?

Elever som läser svenska som andraspråk kan ha kommit olika långt i sin språkutveckling. Därför kan undervisningen organiseras på olika sätt, till exempel:

- undervisning i separat grupp för nyanlända elever
- svenska som andraspråk och svenska i separata grupper
- svenska som andraspråk och svenska i samma grupp

Hur vet skolan om mitt barn behöver svenska som andraspråk?

Skolan följer elevernas språkutveckling med hjälp av kartläggningar och bedömningsstöd. Om en elevs svenska språk visar tecken på andraspråksdrag, till exempel begränsat ordförråd eller osäkerhet i grammatik, görs en analys. Den ligger till grund för bedömningen av om eleven behöver svenska som andraspråk. Du som vårdnadshavare kan be att få ta del av underlaget.

Vem beslutar om mitt barn ska ha svenska som andraspråk?

Det är rektor som fattar beslut, baserat på lärarens bedömning av elevens språkutveckling. Vid utvecklingssamtal får du information möjlighet att ställa frågor. Behovet prövas regelbundet.

Hur länge läser mitt barn svenska som andraspråk?

Svenska som andraspråk ersätter svenska så länge eleven har nytta av det. En del elever behöver ämnet under hela sin skoltid, medan andra behöver det under en kortare period. Målet är alltid att eleven ska få den undervisning som bäst stödjer språkutvecklingen.